

Αγαπητέ κύριε Καρτσιώτη, αγαπητέ κύριε Καρούμνη, κυρίες και κύριοι,

Είναι μεγάλη μου ευχαρίστηση να σας καλωσορίσω από πλευράς Cedefop στη σημερινή συνάντηση.

Η κατάσταση στην Ελλάδα για τους περισσότερους από εμάς έχει γίνει επισφαλής και αγχωτική, ειδικά αν δούμε τη δημόσια και ιδιωτική ζωή όπου από τη μια πλευρά μένουμε έκπληκτοι για το πώς τα πράγματα έφτασαν σε αυτό το σημείο και από την άλλη αγωνιούμε για το μέλλον σε σημείο, που στην χειρότερη περίπτωση, να αναρωτιόμαστε για το πώς θα επιβιώσουμε.

Είναι ίσως λογικό να προσπαθούμε να καταλάβουμε πού πήγαν τα πράγματα λάθος και να εντοπίσουμε και να επιτεθούμε σε αυτούς που είναι υπεύθυνοι για αυτή την κατάσταση μέσα και έξω από την Ελλάδα.

Όμως, κάτι τέτοιο δεν είναι εποικοδομητικό!

Πιστεύω ότι έχουμε φτάσει στο συμπέρασμα ότι έχουμε ανάγκη να αλλάξουμε με δραματικό τρόπο τα πράγματα κι αν αυτό μας παρηγορεί αυτό είναι επίσης το ίδιο απαραίτητο και για άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εκπαίδευση είναι τόσο μια διαδικασία κοινωνικοποίησης όσο και μάθησης. Αποκτάμε με αυτό τον τρόπο τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που μας είναι απαραίτητες για τη ζωή μας.

Ένα μεγάλο κομμάτι από αυτές τις δεξιότητες είναι απαραίτητο για να βρούμε δουλειά.

Ο χώρος που αυτή η σύνδεση είναι περισσότερο εμφανής και καθορισμένη είναι η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Σε μια ευρύτερη προοπτική αυτό δεν περιλαμβάνει μόνο την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας αλλά και την κατάρτιση για να παραμείνει κάποιος με εργασία σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Το Cedefop είναι το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη.

Η δουλειά μας σήμερα ακολουθεί δύο κατευθύνσεις.

Η μια είναι η δουλειά μας σχετικά με αυτά που ονομάζονται Ευρωπαϊκά εργαλεία και αρχές και που περιλαμβάνουν τα πλαίσια προσόντων, το σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων, τη διασφάλιση ποιότητας, το Europass και την πιστοποίηση της μάθησης και της στροφής προς τα μαθησιακά αποτελέσματα που υπάρχει μέσα σε αυτή και αποτελεί μια θεμελιώδη αλλαγή και μια προσέγγιση που ξεφεύγει από τα συστήματα που βασιζόντουσαν κατά το παρελθόν στις εισροές. Η δεύτερη είναι η δουλειά μας για τις ανάγκες σε δεξιότητες που στην ουσία προσπαθεί να αναπτύξει έξυπνη αγορά εργασίας και τρόπους μείωσης των αναντιστοιχιών της αγοράς εργασίας.

Νέες δεξιότητες για νέες δουλειές.

Και στις δυο κατευθύνσεις της δουλειάς μας το ενδιαφέρον μας μετακινείται από το θεωρητικό σχεδιασμό στην υλοποίηση και την εφαρμογή στην πραγματική ζωή.

Και όπως συμβαίνει με πολλούς νόμους και πολιτικές η πραγματική υλοποίηση απαιτεί όχι μόνο το να δημιουργήσουμε ένα πειστικά και λογικά συνεκτικό κείμενο

αλλά τη συνεργασία πολλών εμπλεκομένων και την προσαρμογή σε πραγματικές καταστάσεις και στις δυνατότητες των πραγματικών ανθρώπων.

Χωρίς τη συνεργασία όλων τα εργαλεία και η πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες διατρέχουν τον μεγάλο κίνδυνο να γίνουν ή να παραμείνουν γραφειοκρατικά κατασκευάσματα με ελάχιστο αποτέλεσμα.

Αντί δηλαδή να φτιάξουν ένα πλαίσιο που θα αντιμετωπίζει τις πραγματικές και πειστικές ανάγκες και που θα βοηθά τα άτομα βελτιώνοντας την αγορά εργασίας, συνεισφέροντας σε ένα καλύτερο κόσμο, θα προσθέσουν άχρηστη δουλειά και θα κάνουν περισσότερο πολύπλοκες τις ζωές μας αντί να παρέχουν διαφάνεια.

Τι σημαίνει πρόβλεψη δεξιοτήτων σε αυτό το πλαίσιο; Όπως λένε και οι λέξεις η πρόβλεψη δεξιοτήτων δεν είναι πρόγνωση με την έννοια της προφητείας για ένα αβέβαιο μέλλον αλλά μια αντανάκλαση των τάσεων που μπορούμε να αναγνωρίσουμε.

Η πρόβλεψη του Cedefop για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένει σε ένα σχετικά αφηρημένο επίπεδο δηλαδή στην εκπαιδευτική συμμετοχή.

Επί πλέον δουλεύουμε πάνω σε γενικές τάσεις που είναι είτε αποτέλεσμα της ανάπτυξης νέων γενικής χρήσης τεχνολογιών όπως ήταν η πληροφορική στο παρελθόν ή κοινωνικο-πολιτικών εξελίξεων σαν τάση προς πιο πράσινη και αειφόρα οικονομία, ή δημογραφικές τάσεις όπως η κοινωνία που γερνάει.

Παράλληλα είναι απαραίτητο να λάβουμε υπόψη τις κλαδικές τάσεις, που συνήθως είναι τεχνολογικές τάσεις, νέα υλικά

και αλλαγές στην οργάνωση εργασίας σε ευρείς τομείς.
Για παράδειγμα: την έρευνα σε ναυτικά επαγγέλματα
ή για τις οικιακές υπηρεσίες.

Σε περιφερειακό επίπεδο αυτό πρέπει να σπάσει σε επίπεδο οικονομικής δομής της περιοχής, σε εφαρμοζόμενες πολιτικές στην περιοχή και τα προβλεπόμενα σχέδια για τους εργοδότες τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς σε περιφερειακό επίπεδο.

Μια παγιωμένη εικόνα αυτών των προβλέψεων χρησιμοποιείται με δύο τρόπους. Από τη μια παρέχει μια βελτιωμένη ευφυΐα της αγοράς εργασίας

που, βέβαια, θα πρέπει να γίνει γνωστή και να λαμβάνεται υπόψη από τα άτομα στο σχεδιασμό των επιλογών τους για εκπαίδευση, κατάρτιση και καριέρα.

Παράλληλα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχει προσόντα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες.

Πρέπει να διασφαλιστεί ότι από τη μια πλευρά

οι φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμόζουν τα προγράμματα σπουδών

ή ακόμα, εφαρμόζουν νέα προγράμματα.

Και από την άλλη πλευρά να διασφαλίσουν ότι υπάρχουν οι δάσκαλοι και θέσεις κατάρτισης προκειμένου να διδάχτούν τα προγράμματα.

Είναι μια από τις προκλήσεις να κρατηθούν οι χρόνοι προσαρμογής σε ένα απόλυτα ελάχιστο.

Μια άλλη πρόκληση είναι να βρούμε νέους τρόπους παροχής συμβουλευτικής και προσανατολισμού και να διασφαλίσουμε ότι η πληροφορία φτάνει στους πολίτες με μορφή που είναι εύκολα κατανοητή.

Μόνο τότε μπορούμε να περιμένουμε ένα αποτέλεσμα όπως καλύτερες ατομικές επιλογές

και διαθέσιμες διαδρομές μάθησης και κατάρτισης που θα προωθήσουν τέτοιες καριέρες.

Η μοντέρνα τεχνολογία είναι ένα χρήσιμο εργαλείο σε αυτή τη σχέση αλλά ακόμα πιο σημαντική είναι η συνεργασία και συμμετοχή διαφορετικών φορέων.

Αυτοί είναι εκτός από τις δημόσιες αρχές,
οι παροχείς εκπαίδευσης και κατάρτισης,
οι κοινωνικοί εταίροι,
οι τοπικές κοινωνίες
και οι υπηρεσίες της αγοράς εργασίας.

Οι πιο σημαντικές αναντιστοιχίες στην αγορά εργασίας είναι οι ποσοτικές ανισορροπίες ή – όπως σήμερα – η πολύ μεγαλύτερη προσφορά εργασίας σε σχέση με τις πολύ λίγες ευκαιρίες απασχόλησης που προσφέρονται.

Παρόλα αυτά σε αυτή ακριβώς την κατάσταση – σε καιρούς μεγάλης ανεργίας – το να έχεις τις κατάλληλες δεξιότητες αυξάνει τις πιθανότητες να βρεις δουλειά.

Αυτοί επίσης που έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες μπορούν πιο εύκολα να μετακινηθούν εκεί που υπάρχουν περισσότερες προοπτικές απασχόλησης.

Μόνο σε εποχές ελλείψεων σε παροχή εργασίας, δηλαδή σε καιρούς δυναμικής ανάπτυξης και περιορισμένης παροχής εργασίας, οι εταιρείες είναι πιο πρόθυμες να παρέχουν περισσότερη κατάρτιση στο χώρο δουλειάς και να προσλαμβάνουν ανθρώπους με χαμηλά ή λιγότερο κατάλληλα προσόντα.

Τότε φυσικά, υπάρχει επίσης αναντιστοιχία όταν άνθρωποι με περισσότερα ή λιγότερα προσόντα καταλαμβάνουν θέσεις με διαφορετικές απαιτήσεις.

Είναι επίσης προβληματικές με την έννοια ότι οδηγούν σε οικονομικές αναποτελεσματικότητες και χάσιμο επενδύσεων εκπαίδευσης.

Για τα άτομα / αυτό σημαίνει / απασχόληση σε μη ικανοποιητικές θέσεις που στην καλύτερη περίπτωση εξασφαλίζουν το εισόδημά τους αλλά δεν τους επιτρέπουν να χρησιμοποιούν το ταλέντο τους και τους εμποδίζουν να προωθήσουν τις φιλοδοξίες τους.

Το Cedefop εργάζεται σε αυτά τα πεδία και αρκετά όργανα που έχουν δημιουργηθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο όπως για παράδειγμα το ESCO – μια κοινή γλώσσα που βασικά ταιριάζει τα επαγγελματικά περιγράμματα και τα προσόντα – ή το Πανόραμα δεξιοτήτων, ένας θησαυρός πληροφοριών για εξελίξεις σε θέματα δεξιοτήτων. Αυτά τα δυο θα ενισχύσουν τις εθνικές και περιφερειακές προσπάθειες.

Να τελειώσω
Πρέπει να αλλάζουμε τα πράγματα.
Όπως τόσα πολλά θέλουν αλλαγή κι εμείς θα πρέπει να κάνουμε κάτι τέτοιο στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
Εμείς, στο Cedefop ελπίζουμε να πάρουμε μέρος σε αυτό και ότι πέρα από τις όμορφες θεωρίες θα πετύχουμε να χτίσουμε μια καλύτερη κοινωνία
εδώ στη Θεσσαλονίκη,
στην Ελλάδα
όπως και στην Ευρωπαϊκή Ένωση της οποίας είμαστε όλοι μας πολίτες.

Elpiso va echete mia sinantisi diaferontas, eucharisto gia tin upomoni sas.